

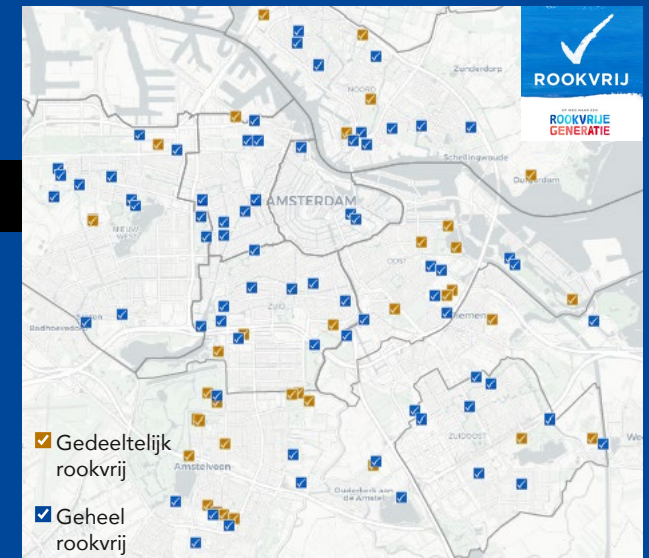

GGD Amsterdam

Roken in Amsterdam 2021

Het Amsterdamse tabaksontmoedigingsbeleid 'Samen naar een rookvrij Amsterdam' richt zich op drie speerpunten: voorkomen dat jongeren beginnen met roken, Amsterdammers die roken stimuleren om te stoppen met roken en het realiseren van een rook- en tabakvrije omgeving. Hiermee draagt de gemeente Amsterdam bij aan de doelen van het Nationaal Preventieakkoord: in 2040 roken jongeren en zwangere vrouwen helemaal niet en van de volwassen steekt slechts 5% nog een sigaret op.

In deze factsheet leest u hoe Amsterdam ervoor staat: hoeveel jongeren en volwassenen in Amsterdam roken er nog en hoeveel rookvrije plekken zijn er gerealiseerd? Kijk voor meer informatie op ggd.amsterdam.nl/rookvrij.

maps.amsterdam.nl/rookvrij

Rook- en tabakvrije omgeving

De gemeente Amsterdam vindt het belangrijk dat kinderen de kans krijgen om rookvrij op te groeien. Het rookvrij maken van plekken in de stad waar kinderen sporten en spelen, levert hieraan een belangrijke bijdrage. Steeds meer van deze plekken zijn rookvrij. Zie het kaartje hierboven voor een overzicht van rookvrije

sport- en speellocaties. Sinds augustus 2020 is bovendien het gehele onderwijs rookvrij. Voor scholen is een rookvrij schoolterrein wettelijk verplicht. Dit geldt niet alleen voor het primair en voortgezet onderwijs, maar ook voor het mbo en hoger onderwijs.

Roken in huis en meeroken

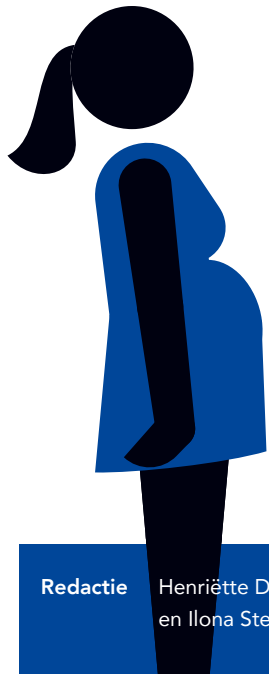
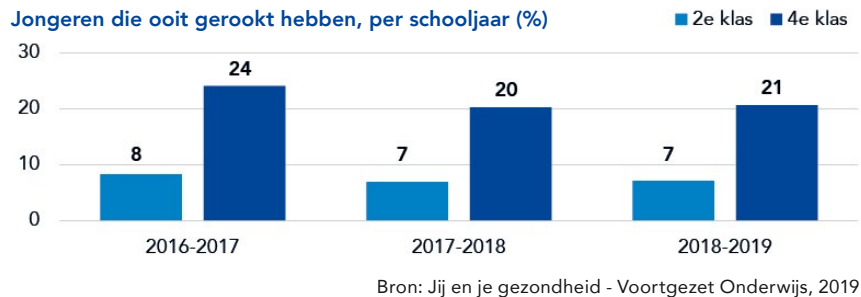
Bij 10% van de 18- t/m 64-jarigen in Amsterdam wordt in huis (bijna) elke dag gerookt, door henzelf of door huisgenoten. Bij laagopgeleiden (17%) en middelbaar opgeleiden (13%) wordt vaker in huis gerookt dan bij hoogopgeleiden (7%). In huishoudens met minderjarige kinderen ligt dat cijfer lager (5%). Dit komt overeen met gegevens uit de jeugdmonitor dat in het bijzijn van 5% van de 5-jarige kinderen en 6% van de 10-jarige kinderen wordt gerookt. Roken in huis gebeurt vaker in gezinnen met laag- of middelbaar opgeleide ouders (9-10%) dan in gezinnen met hoogopgeleide ouders (3-5%). In het bijzijn van kinderen die niet bij beide ouders wonen wordt vaker gerookt (9-14%) dan bij kinderen die wel bij beide ouders wonen (4-5%).

Een rookvrije generatie

Jongeren

Op het voortgezet onderwijs in Amsterdam heeft 7% van de jongeren in de 2e klas en 21% van de jongeren in de 4e klas ooit gerookt. Steeds minder jongeren hebben wel eens gerookt. Wie hebben er vaker wel eens gerookt? In de 2e klas zijn dat jongeren van Nederlandse of westerse herkomst (9-10%) en jongeren die niet bij beide ouders wonen (11%). In de 4e klas hebben jongeren van Nederlandse of westerse herkomst (31-33%) drie keer vaker wel eens gerookt dan jongeren van niet-westerse herkomst (11%). Ook rookten jongeren op het havo/vwo (22%) in de 4e klas vaker wel eens dan jongeren op het vmbo (18%). Maandelijks of vaker roken komt in de 2e klas nauwelijks voor, maar van de vierdeklassers rookt 8% maandelijks en 5% wekelijks.

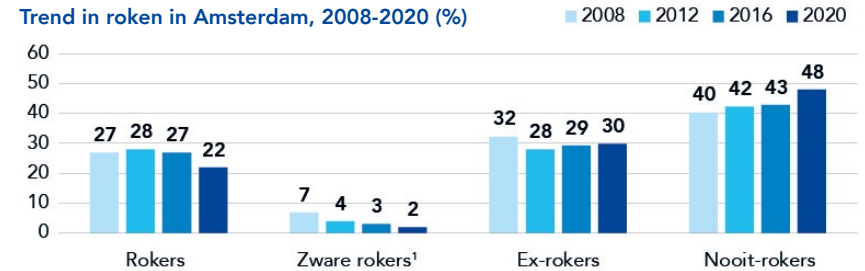

Zwangere vrouwen

In 2020 heeft in Amsterdam 2,4% van de vrouwen tijdens de zwangerschap gerookt. Dat komt neer op zo'n 190 vrouwen per jaar. In 2019 ging het nog om 3,5%, ofwel zo'n 290 vrouwen per jaar. Dit blijkt uit cijfers van de Jeugdgezondheidszorg.

Volwassen rokers

Tussen 2008 en 2016 bleef het aandeel rokers in Amsterdam gelijk. In 2020 zien we voor het eerst een daling; 22% van de inwoners rookte. Steeds meer Amsterdammers hebben nooit gerookt. In dezelfde periode nam het aandeel zware rokers af: dat was 7% in 2008 en nog maar 2% in 2020.

[1] Meer dan 20 sigaretten per dag

Bron: Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2020

Opvallend: de helft van de rokers rookt niet iedere dag. Bij 18- t/m 34-jarigen geldt dat zelfs voor zo'n twee derde van de rokers. Zij roken bijvoorbeeld bij het uitgaan of op feestjes. Wat blijkt verder uit de cijfers? Het cijfer voor roken ligt in Amsterdam hoger dan landelijk (17%). In Amsterdam roken meer mannen (27%) dan vrouwen (17%). Het aandeel rokers daalt met het stijgen van de leeftijd, van 27% onder 18- t/m 34-jarigen naar 10% onder 75-plussers. Laag- en middelbaar opgeleiden en inwoners zonder betaald werk (24-27%) roken vaker dan gemiddeld. Dat geldt ook voor Amsterdammers die arbeidsongeschikt of werkloos zijn (28-29%).

Stoppen met roken

Ruim een derde van de Amsterdamse rokers (36%) is van plan om binnenkort te stoppen met roken. Zes procent (circa 9.000 rokers) heeft daarbij behoefte aan hulp of ondersteuning. We zien geen verschillen in stopbereidheid tussen mannen en vrouwen, leeftijdsgroepen, opleidingsniveaus of inkomensgroepen. Het cijfer onder dagelijkse (43%) of zware rokers (33%) ligt op een vergelijkbaar niveau. Rokende 65-plussers hebben iets vaker behoefte aan ondersteuning bij het stoppen (12%).

Tot slot

Er zijn hoopvolle signalen zoals de daling van het aantal rokers, maar de cijfers laten ook zien dat er nog veel moet gebeuren om de doelen van het Nationaal Preventieakkoord te behalen.

